

sine Penge ved sit eget Arbejde, foretrækkes for den, som har faaet dem ved Arv.

I § 4 er der ogsaa foretaget en Forandring, men de gamle Bestemmelser om Jordloddernes Størrelse staa der endnu, nemlig at Lodderne ikke maa være mindre end 2 Tdr. Land og ikke større end 8 Tdr. Land geometrisk Maal, undtagen i Landets magrere Egne. Jeg tror, det er uheldigt at have denne Maksimumsbestemmelse. Det kan maaske være rigtigt at have en Mindstestørrelse for disse Lodder, og jeg havde ikke noget imod, at den var større, end her er nævnt, men jeg tror paa den anden Side, at vi ikke skulde have Bestemmelser om de 8 Tdr. Land som Maksimum. Grænsen mellem mager og anden Jord er jo flydende, det er vanskeligt at sætte nogen bestemt Grænse der. Det vil altsaa blive efter Kommissionernes Skøn, og disse kunne føle sig besværede ved en saadan Bestemmelse i Loven, ligesom jeg heller ikke ser, at der er nogen Nødvendighed for at have den, naar vi have fastsat, hvor stor Laaneværdien maa være.

Jeg tror, at jeg kan gaa let hen over adskillige af de følgende Bestemmelser. Jeg skal sige om § 11, at her ere vi jo komne ind paa en anden Maade at udlane Pengene paa, idet Halvdelen skal udredes af Statslaanefonden og den anden Halvdel igennem de bestaaende Kreditforeninger. Jeg kan ikke nægte, at disse Bestemmelser slet ikke ere tiltalende for mig. Jeg ser ikke nogen Grund til, at Pengene ikke som hidtil udredes direkte af Statskassen. Jeg ser naturligvis nok, at ved at tage en Del af det gennem Kreditforeningerne, vil Staten i Stedet for at laane ud slippe med at yde Garanti, men det, at det gaar igennem Statslaanefonden, ser jeg ikke kan have anden Betydning end den, at det i Virkeligheden vil lægge dette Spørgsmaal Hindringer i Vejen i Fremtiden, at det vil gøre det vanskeligere at faa de fornødne Midler. Jeg kan kun ønske, at denne Sag staa under den lovgivende Magts umiddelbare Tilsyn, og at man til enhver Tid vil bringe de Ofre, som Forholdene kræve, og som man finder ere nødvendige. Det kan naturligvis ogsaa gøres under den foreslaaede Form, men jeg ser, som sagt, ikke rettere, end at det vil kunne lægge dette og maaske ogsaa andre Spørgsmaal Hindringer i Vejen for Fremtiden. Jeg vil derfor ønske, at hele dette Spørgsmaal, hvis det er muligt, forbliver i saa Henseende, som det har været hidtil.

Jeg skal i øvrigt ikke nærmere omtale de forskellige Forandringer, der findes i Lovforslaget. Der er jo forskellige Ting, som der vil kunne forhandles om i det Udvalg, der antagelig bliver nedsat om Lovforslaget. Jeg skal slutte med at anbefale, at dette Lovforslag maa faa en velvillig Behandling i dette Ting, en saadan Behandling, at der kan være Haab om, at det Arbejde, som er begyndt og har været i Gang i de forløbne 5 Aar, maa have Lykke til ogsaa at fortsættes i Fremtiden.

Harald Jensen: Da den højtærede Landbrugsminister forelagde dette Forslag, opkastede han det Spørgsmaal, hvorvidt denne Lov havde virket tilfredsstillende, og hvor vidt der var Grund til at fortsætte ad den Vej; man her er kommen ind paa. Det er jo i Virkeligheden det, Forhandlingerne maa dreje sig om her. Der blev af den sidste ærede Taler svaret ubetinget ja dertil, og der vil rimeligvis blive sagt et ubetinget Ja dertil fra mange Sider: Jeg vil dog ikke sige saa ubetinget ja dertil, saaledes at jeg kan slutte mig fuldt ud til, at denne Lov har virket saa godt som muligt, og at der er absolut god Grund til at gaa videre ad den Vej.

Den Tabel, som følger med Lovforslaget, viser, at Landarbejderne ikke have grebet saa hidsigt efter disse Jordlodder, som man tænkte sig i sin Tid. Der er jo mange Amter, hvor Tilslutningen er saa at sige aldeles ubetydelig, og der er kun nogle ganske faa Amter, hvor den er saa stor, at denne Lov der kan siges at have vist sig at være velkommen, og at Landarbejderne der have syntes om den. Da denne Lov for fire Aar siden blev vedtaget, havde den jo ikke Ærinde til noget bestemt Amt, men den havde Ærinde til Landarbejderne over alt i Landet. Og det er da ganske ejendommeligt, at man i Randers Amt er naaet til, at der i de 3 Aar, som der her findes Opgørelse for, er oprettet 194 Statshuse, medens man i andre Amter, hvor der kunde være lige saa stor Grund til Oprettelse af Statshuse, kun er naaet til et á to. Paa hele Fyn er der i disse tre Aar kun oprettet 18 Statshuse. Dette Forhold kunde jo give Anledning til forskellige Betragtninger. Ved Lovens Vedtagelse fastsloges det, at der kunde oprettes 500 Huse aarligt. Men der er i de forløbne 3 Aar kun oprettet 823. Det er altsaa kun en meget lille Tilslutning. Man kan nok sige, at den er stigende, men jeg tror ikke, at man med Rette kan sige, at den er stærk.